

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 3 Керування екологічними проєктами

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Екологія»

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №7 від "13" березня 2023 р

м. Івано-Франківськ – 2023

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.

Розробники силабусу: Мельниченко Г.М. – викладач кафедри біології та екології

Зміст

1. Загальна інформація	4
2. Опис дисципліни	4
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу (зразок)	6
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	7
6. Ресурсне забезпечення	7
7. Контактна інформація	7
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Керування екологічними проектами
Освітня програма	Екологія
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	101 Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/6108

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

В умовах сьогодення значна увага приділяється питанням захисту та охорони навколишнього природного середовища, проте процеси управління екологічною діяльністю розглядаються недостатньо. Система управління екологічною діяльністю являє собою інструмент, через який реалізуються процеси управління екологічною діяльністю в проектах. Отже екологічну діяльність доцільно розглянути з позиції проектного підходу, що дасть можливість проектним менеджерам зрозуміти важливість цього поняття та необхідність управляти процесами створення та використання результатів впровадження екологічної діяльності в проектах.

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з методологією управління екологічними проектами, формування практичних навичок ведення проектів (виконання різних видів робіт по управлінню проектом а саме: визначення цілей і задач, планування робіт, контроль ходу їх виконання, навички управління змінами, ризиками тощо).

Цілями дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок у майбутніх фахівців відповідно до поставленої мети:

- Формування знань з теорії управління проектами.
- Надання навичок розробки елементів екологічного проекту.
- Сприяння свідомому і компетентному впровадженню проектного менеджменту у практичну діяльність.
- Формування основ подальшого самостійного вдосконалення кваліфікації екологів-практиків, необхідної для обґрунтування прийняття управлінських рішень у сфері управління.

Компетентності

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 ЗК04. Здатність розробляти та управляти проектами.
 ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
 СК10. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.
 СК11. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.
 СК13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
 СК14. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
 СК17. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

Програмні результати навчання

ПР04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
 ПР05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
 ПР09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
 ПР14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ. Визначення актуальності проблеми, на розв'язання якої спрямований проект.	Знати об'єкт, предмет, мету, завдання дисципліни. Вміти визначати на стадії ініціації екологічного проекту актуальність проблеми, яка буде вирішена за допомогою проекту.	Творче завдання (есе), спеціальна дискусія
2.	Тема 2. Стадія ініціації. Визначення цілей і задач проекту.	Набути навичок визначення цілей та задач проекту на стадії ініціації. За результатами практичної роботи вміти обирати проблему, на рішення якої	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

		направлений проект, визначати шляхи рішення проблеми - основу ідею проекту. Визначити основних стейкхолдерів проекту (зацікавлених осіб) та їх вимоги і очікування. Вміти робити SWOT – аналіз та дерево цілей.	
3.	Тема 3. Стадія планування. Визначення складу робіт проекту.	Набути навички визначення складу проектних робіт на основі аналізу змісту проекту.	Спеціальна дискусія.
4.	Тема 4. Стадія планування. Визначення організаційної структури проекту.	Одержати знання визначення OBS структуру проекту та побудови матриці відповідальності RAM на основі аналізу змісту проекту та WBS структури проекту.	Спеціальна дискусія
5.	Тема 5. Управління термінами проекту. Мережеві графіки Проектних робіт. Сітковий графік. Pdm–мережа	Набути навичок складання мережевих графіків проекту, розрахунку раннього і пізнього часу початку робіт, обчислення критичного шляху.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.
6.	Тема 6. Управління ресурсами проекту. Календарне планування.	Одержати навички управління термінами проекту на основі аналізу діаграми Ганта. Володіти навичками календарного планування.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.
7.	Тема 7. Бюджетування проекту.	Набути навичок розробки бюджету проектів.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	35
Самостійна робота	10

Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		—
Практичні заняття		5		5		5		5		5		5		5				35
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання						5												5
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5		10		5		5		5		15			50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проектор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Література

1. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. Управління проектами: Навч. посібник - КНЕУ, 2017. - 231с.
2. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посіб. / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2018. – 181 с.
3. Хрутьба В.О. Основи управління проектами і програмами поведження з відходами в транспортно-дорожньому комплексі: монографія. — К.: НТУ, 2013. — 192 с.
4. Хрутьба А.С. Особливості взаємодії зацікавлених сторін у природоохоронних проектах / Ю.С. Хрутьба, В.В. Морозов, Ю.С. Хрутьба // Управління розвитком складних систем. – 2019. – № 37.– С.32 – 39.
5. Управление персоналом организации: учебник / под ред. А.Я. Кибанова. М. : ИНФРА-М, 2014. 695 с.
6. Хрутьба В.О. Методологічні основи управління екологічними проектами та програмами: дис. ... докт. техн. наук : 05.13.22 / Національний транспортний університет . Київ, 2014.

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Галина Мельниченко, к.б.н., викладач
Контактна інформація викладача	Галина Мельниченко halyna.melnichenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none"> - Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf. - У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. - В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf <p>Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання
--------------------------	--

	<p>проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)»</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-TaProvedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasylia-Stefanyka.pdf</p> <p>Участь в опитуванні (анкетуванні)</p> <p>- По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності https://d-learn.pnu.edu.ua/ щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.</p>
Пропуск и занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-

Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи.
--------------------	---

Викладач
Мельниченко Г.М., к.б.н., викл.

